

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Volpp/1/2019
Identifikačné číslo spisu: 9019200061
Dátum vydania rozhodnutia: 19.12.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:9019200061.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Ing. Mgr. W. Z., bytom J. X, D., proti žalovanej: Štátna komisia pre voľby a kontrolu financovania politických strán, so sídlom Drieňová 22, Bratislava, v konaní o zaregistrovanie kandidátnej listiny žalobcu pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky a o zrušenie uznesenia žalovanej č. 56/4/1 zo 6. decembra 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky žalobu o d m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Návrhom zo 16. decembra 2019, doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 17. decembra 2019, sa žalobca domáhal zrušenia uznesenia žalovanej č. 56/4/1 zo 6. decembra 2019 a vydania rozhodnutia o zaregistrovaní kandidátnej listiny Ing. Mgr. W. Z., nar. XX. K. XXXX, trvale bytom: J. X, D. ako kandidáta na poslanca Národnej rady Slovenskej republiky pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky, ktoré sa budú konať dňa 29. februára 2020.

2. Žalobca svoj návrh odôvodnil tým, že listom z 8. novembra 2019 oznámil Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky svoju kandidatúru pre nadchádzajúce voľby poslancov do Národnej rady Slovenskej republiky ako fyzická osoba, slobodný a nezávislý kandidát, uchádzajúci sa o priazeň voličov mimo systému politických strán. Kandidátnu listinu podal 29. novembra 2019 aj žalovanej, a to spolu s písomným vyhlásením, že kandiduje ako fyzická osoba, nezávislý kandidát, a svoju kandidatúru opiera o čl. 30 a čl. 74 Ústavy Slovenskej republiky.

3. Žalobca poukázal na to, že žalovaná na zasadnutí 6. decembra 2019 jeho kandidátnu listinu prerokovala a uznesením č. 56/4/1 zo 6. decembra 2019 rozhodla, že podania označené ako „kandidátna listina“ podala fyzická osoba, ktorá podľa § 50 ods. 1 a 2 zákona č. 180/2014 Z.z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o podmienkach výkonu volebného práva“) nie je oprávnená na podanie kandidátnej listiny a preto nejde o kandidátnu listinu.

4. Žalobca uviedol, že Ústava Slovenskej republiky a zákon o podmienkach výkonu volebného práva mu jednoznačne ako slobodnému a plnoprávnemu občanovi Slovenskej republiky priznávajú právo byť volený za poslanca Národnej rady Slovenskej republiky, keďže splnil všetky podmienky stanovené Ústavou Slovenskej republiky a zákonom o podmienkach výkonu volebného práva a neexistujú uňho žiadne prekážky práva byť volený. Namietal, že v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, Listinou základných práv a slobôd, volebným zákonom mu žalovaná odňala právo byť volený vo voľbách poslancov do Národnej rady Slovenskej republiky v roku 2020. Uviedol, že nikoho nemožno nútiť k členstvu v politickej strane alebo k akejkoľvek spolupráci s ňou, čo platí aj pre podanie kandidátnej listiny. Požiadavka, že kandidovať možno iba prostredníctvom politickej strany, je v priamom rozpore s ústavným princípom priameho volebného práva.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky, v zmysle § 11 písm. b) Správneho súdneho poriadku vecne príslušný na konanie vo veciach registrácie kandidátnych listín pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky podľa § 273 a nasl. Správneho súdneho poriadku, sa predtým, ako by pristúpil k vecnému prejednávaniu žaloby, zaoberal otázkou, či sú splnené procesné podmienky na konanie vo veciach registrácie kandidátnych listín pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky.

6. Podmienky výkonu volebného práva a organizáciu volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do Európskeho parlamentu, volieb prezidenta Slovenskej republiky, ľudového hlasovania o odvolaní prezidenta Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a spôsob vykonania referenda vyhláseného podľa článku 93 až 99 Ústavy Slovenskej republiky upravuje zákon o podmienkach výkonu volebného práva. Vo svojej druhej časti upravuje tento zákon voľby do Národnej rady Slovenskej republiky.

7. Podľa § 43 zákona o podmienkach výkonu volebného práva za poslanca Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len "poslanec") môže byť zvolený občan Slovenskej republiky, ktorý najneskôr v deň konania volieb dovŕši 21 rokov veku a má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky.

8. Podľa § 50 ods. 1 vety prvej zákona o podmienkach výkonu volebného práva kandidátnu listinu môže podať politická strana, ktorá je registrovaná podľa osobitného predpisu.

9. Podľa § 52 ods. 3 vety prvej zákona o podmienkach výkonu volebného práva o zaregistrovaní kandidátnej listiny, o zaregistrovaní kandidátnej listiny s úpravami alebo o odmietnutí registrácie kandidátnej listiny vyhotoví štátna komisia bezodkladne rozhodnutie, ktoré podpíše jej predseda, a vyzve politické strany a koalície, aby si rozhodnutie prevzali do 24 hodín.

10. Podľa § 52 ods. 4 zákona o podmienkach výkonu volebného práva proti rozhodnutiu štátnej komisie o zaregistrovaní kandidátnej listiny s úpravami a proti rozhodnutiu o odmietnutí registrácie kandidátnej listiny môže dotknutá kandidujúca politická strana alebo koalícia podať návrh na vydanie rozhodnutia o ponechaní kandidáta na kandidátnej listine alebo návrh na vydanie rozhodnutia o zaregistrovaní kandidátnej listiny na správny súd.

11. Ochranu zákonnosti vo volebných veciach poskytuje dotknutým subjektom správne súdnictvo (v zákonom vymedzenom rozsahu) a v širšom - nadzákonnom rámci je garantom ochrany ústavné súdnictvo. Konanie vo volebných veciach je upravené v tretej hlave štvrtej časti Správneho súdneho poriadku, pričom jej druhý diel zakotvuje pravidlá volebného súdnictva vo veciach registrácie kandidátnych listín pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky a pre voľby do Európskeho parlamentu.

12. Podľa § 273 ods. 1 Správneho súdneho poriadku žalobca sa môže žalobou domáhať ponechania kandidáta na kandidátnej listine, ak Štátna komisia pre voľby a kontrolu financovania politických strán (ďalej len "Štátna komisia") rozhodla o registrácii kandidátnej listiny s úpravami podľa osobitného predpisu.

13. Podľa § 273 ods. 2 Správneho súdneho poriadku žalobca sa môže žalobou domáhať rozhodnutia o zaregistrovaní kandidátnej listiny, ak Štátna komisia rozhodla o odmietnutí registrácie kandidátnej listiny podľa osobitného predpisu.

14. Podľa § 275 Správneho súdneho poriadku žalobcom je dotknutá kandidujúca politická strana alebo koalícia politických strán.

15. Žalobca sa domáha zrušenia uznesenia žalovanej, ktorým vyslovila, že jeho podanie nie je kandidátnou listinou, nakoľko podľa § 50 ods. 1 a 2 zákona o podmienkach výkonu volebného práva fyzická osoba nie je na podanie kandidátnej listiny oprávnená. Žalobca sa zároveň v tomto konaní domáha rozhodnutia o zaregistrovaní jeho kandidátnej listiny pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky.

16. Citované ustanovenia Správneho súdneho poriadku vymedzujú predmet, o ktorom môže Najvyšší súd Slovenskej republiky konať vo veciach registrácie kandidátnych listín pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky a pre voľby do Európskeho parlamentu, ako aj okruh aktívne legitimovaných osôb na podanie návrhu v týchto veciach.

17. Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie žalovanej (o tom, že podanie žalobcu nie je kandidátnou listinou), je zrejmé, že sa nejedná ani o rozhodnutie o registrácii kandidátnej listiny s úpravami, ani o rozhodnutie o odmietnutí registrácie kandidátnej listiny, o ktorých môže správny súd v rámci volebného súdnictva konať a rozhodovať (§ 273 Správneho súdneho poriadku), preto napadnuté uznesenie žalovanej nie je spôsobilým predmetom súdneho prieskumu a podanie žaloby proti tomuto uzneseniu nie je prípustné.

18. Rovnako možno uzavrieť, že z podstaty veci nie je tiež prípustné, aby sa žalobca domáhal rozhodnutia o zaregistrovaní jeho kandidátnej listiny pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky.

19. Ako vyplýva z § 275 Správneho súdneho poriadku, aktívnu žalobnú legitimáciu má v tomto konaní dotknutá politická strana alebo koalícia politických strán. Žalobca je fyzickou osobou. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto nemôže prijať iný záver, ako ten, že žalobca nie je na podanie žaloby vo veci registrácie kandidátnej listiny pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky aktívne procesne legitimovaný, teda nie je oprávnený takúto žalobu podať.

20. Uvedená žalobná legitimácia úzko súvisí so samotným predmetom konania podľa druhého dieľu tretej hlavy štvrtej časti Správneho súdneho poriadku, pretože ak môže byť predmetom konania len posudzovanie úprav na kandidátnej listine alebo odmietnutie registrácie kandidátnej listiny ako celku, pričom kandidátnu listinu môže pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky podať len politická strana alebo koalícia politických strán (§ 50 ods. 1 a 2 zákona o podmienkach výkonu volebného práva), potom kandidátna listina v zmysle § 273 Správneho súdneho poriadku je nepochybne kandidátnou listinou politickej strany, resp. koalície politických strán a táto skutočnosť sa priamo odráža aj v zákonom rámci pre aktívnu procesnú legitimáciu.

21. Podľa § 98 ods. 1 písm. e) Správneho súdneho poriadku správny súd uznesením odmietne žalobu, ak bola podaná zjavne neoprávnenou osobou.

22. Podľa § 98 ods. 1 písm. g) Správneho súdneho poriadku správny súd uznesením odmietne žalobu, ak je neprípustná.

23. Najvyšší súd Slovenskej republiky na okraj poznamenáva, že volebné právo zakotvené v čl. 30 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky je v ústavnom rámci definované tým spôsobom, že občania majú právo zúčastňovať sa na správe verejných vecí priamo alebo slobodnou voľbou svojich zástupcov, pričom podmienky výkonu volebného práva ustanoví zákon. Ústava zároveň zakotvuje zásadu, že občania majú za rovnakých podmienok prístup k voleným a iným verejným funkciám. Z uvedeného je zrejmé, že

volebné právo, tak aktívne ako aj pasívne, nie je ničím neobmedzené a ústava ponecháva definovanie podmienok jeho výkonu na zákonnú normu, ktorou je v našom právnom poriadku zákon o výkone volebného práva. Ak sú teda zákonom dané určité konkrétne podmienky (a v subjektívnom vnímaní jednotlivcov možno obmedzenia) výkonu volebného práva, nemožno to bez všetkého považovať za neústavné opatrenie, pričom na zreteli je potrebné mať najmä ústavnú zásadu, že ak zákon stanoví podmienky pre prístup k voleným a iným verejným funkciám, tieto musia byť pre všetkých občanov rovnaké, teda ktorýkoľvek občan tieto zákonné podmienky splní, vzniká mu právo aktívne participovať na správe vecí verejných.

24. Z vyššie uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že zákonný rámec správneho súdnictva vo volebných veciach, tak ako je definovaný Správnym súdnym poriadkom, neumožňuje, aby sa žalobca v tomto konaní domáhal rozhodnutia o zaregistrovaní kandidátnej listiny pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky, resp. zrušenia uznesenia žalovanej o podaní žalobcu, a preto podanú žalobu, postupom podľa § 98 ods. 1 písm. e) a g) Správneho súdneho poriadku, odmietol ako neprípustnú a podanú zjavne neoprávnenou osobou.

25. O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 170 písm. a) Správneho súdneho poriadku tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko žaloba bola odmietnutá.

26. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 5:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.